

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
№ 47-254-04-6
17 01 2022

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ
Г-Н ЛЮБОМИР КАРИМАНСКИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме предложение за изменение на законопроекта за удължаване до 31 март 2022 г. на действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2021 г., № 47-102-1-12/ 23.12.2021 г., внесен от Министерския съвет на 15 април 2021 г., приет на първо гласуване на 12 януари 2022 г., както следва:

1. В заключителните разпоредби се създават нов § 6 и § 7:

§ 6. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г. и бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91, 103 от 2018 г., бр. 17, 41 и 79 от 2019 г., бр. 25, 28, 38, 44, 57 и 70 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21, ал. 1 се създава точка 8 г:

„8 г. по искане на министъра на енергетиката определя за срок до края на съответния ценови период размер от приходите по чл. 36д, ал. 1, т. 1-7 на Фонд „Сигурност на електроенергийната система, с който при наличие на средства да се покриват разходи по чл. 36б, ал. 1, т. 4, надвишаващи за периода разходите на фонда; в този случай чл. 13, ал. 5 и чл. 14 не се прилагат;“.

2. В чл. 36б:

а) в ал. 1 се създава т. 4:

„4. за компенсация за електрическа енергия и/или природен газ във връзка с приети от Министерския съвет програми за предоставяне на компенсация, свързани с цените на електрическата енергия и/или природен газ; бюджетът на съответната програма се формира от приходите на фонда по чл. 36д, ал. 1, т. 8 и/или от определените средства по чл. 21, ал. 1, т. 8г.“;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Плащания на компенсация по ал. 1, т. 4 се извършват въз основа на договор, сключен с фонда съгласно приетата от Министерския съвет програма за предоставяне на компенсация.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

3. В чл. 36д:

а) в ал. 1 се създава т. 8:

„8. целево предоставени средства от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на енергетиката за изпълнение на приети от Министерския съвет програми за предоставяне на компенсация, свързани с цените на електрическата енергия и/или природен газ.“;

б) създава се ал. 4:

„(4) Средствата по ал. 1, т. 8 не се вземат предвид от комисията при утвърждаване на цената или компонентата от цена по чл. 30, ал. 1, т.17.“

4. В чл. 36з:

а) в ал. 1 думите „и средствата по чл. 36д, ал. 1, т. 7“ се заменят със „средствата по чл. 36д, ал. 1, т. 7 и подлежащите на възстановяване суми, изплатени от фонда по чл. 36б, ал. 1, т. 4 въз основа на сключените по чл. 36б, ал. 3 договори“;

б) в ал. 3 след думите „за вноски по чл. 36е, ал. 1“ се добавя „и подлежащите на възстановяване суми, изплатени от фонда по чл. 36б, ал. 1, т. 4“.

§ 7. Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ изпълнява предвидените в програмите мерки след произнасяне на Европейската комисия, когато относно приетите от Министерския съвет програми за предоставяне на компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и/или природен газ, е налице задължение за уведомяване на Европейската комисия за държавни помощи.

2. Параграф 6 става § 8.

МОТИВИ

към предложения за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗЕ) с Преходни и заключителни разпоредби към проекта на Закон за изменение и допълнение на закона за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2021 г.

I. Причини, които налагат приемането на предложенията за изменение и допълнение на ЗЕ

Република България и като цяло Европейският съюз са изправени пред неочакван скок на цените на енергията, породен най-вече от нарасналото търсене както в европейски, така и в световен мащаб, от повишените цени

на енергоносителите и въглеродните емисии. Понастоящем доставките на енергия не са изложени на риск и пазарите очакват цените да се стабилизируют едва към април 2022 г.

Небитовите крайни клиенти за електрическа енергия и крайните клиенти за природен газ са изправени пред трудности да плащат в пъти по-високи сметки за енергия във време, когато много от тях се намират в уязвимо положение поради загубата на доходи в резултат на пандемията.

С цел смекчаване на икономическите последици от внезапно настъпилата нестабилност на цените на енергийния пазар са разработени и одобрени от правителството Програма за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия и Програма за компенсиране на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за количествата електрическа енергия потребена за технологични разходи. По тези програми, които се администрат от Министерството на енергетиката (МЕ), със средства от държавния бюджет се компенсират разходи за закупуване на електрическа енергия до края на 2021 г.

С оглед необходимостта от продължаване прилагането и през 2022 г. на мерки за справяне с последиците от високия ръст на цените на електрическата енергия на свободния пазар, а така също и на цените на природния газ, е необходимо да бъдат разработени нови програми за компенсиране енергийните разходи на определени категории крайни клиенти за тези енергоносители.

За реализирането на нови програми за предоставяне на компенсации, освен средствата от държавния бюджет са необходими допълнителни финансови средства, а така също и допълнителен административен капацитет. Във връзка с тази необходимост, е подходящо компенсирането по новите програми да се осъществява от Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (Фонда), поради натрупания в него излишък

от финансов ресурс и кадровата му обезпеченост за осъществяване на дейността му за предоставяне на компенсаци на енергийни предприятия.

Дейността на Фонда, източниците на финансови средства в него и видовете компенсаци които той предоставя на енергийни предприятия са регламентирани със ЗЕ. Поради това, за осъществяване на допълнителни дейности от Фонда за компенсиране на крайни клиенти за електрическа енергия и природен газ са необходими изменения и допълнения в този закон.

II. Цели на предложенията

Съгласно разпоредбите на ЗЕЕ, Фонд "Сигурност на електроенергийната система", се създава за управление на средствата за компенсиране на разходи на енергийни предприятия, произтичащи от наложени им задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването, защитата на околната среда и енергийната ефективност. Изпълнението на част от тези задължения обаче, в съчетание с чисто пазарни фактори са причина за драстичното увеличение на цените на електрическата енергия и на природния газ на общия европейски енергиен пазар и в България. При създамата се ситуация с високите цени на тези енергоносители, се налага дейностите по предоставяне на компенсаци от Фонда да бъдат насочени и към крайните клиенти, така че те да запазят платежоспособността си като пазарни участници. Освен това, чрез компенсиране на разходите на топлофикационните дружества и на битовите клиенти на природен газ ще се осигури възможност за поддържане нивата на потребление на топлинна енергия от централизирано топлоснабдяване и природен газ от домакинствата, което е важен фактор за екологосъобразно и по-ефективно използване на природния газ като първичен енергиен ресурс, а така също и за сигурността на електроенергийната система.

В тази връзка целелта на предложенията за изменение и допълнение на ЗЕ е да се осигури нормативно регламентирана възможност Фондът да

компенсира освен енергийни предприятия и крайни клиенти за електрическа енергия и прираден газ, за разходите им предизвикани от високите цени на тези енергоносители.

III. Основни нови положения

С предложените промени в ЗЕ се създава възможност със средствата във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" да могат да се предоставят компенсации за електрическа енергия и/или природен газ във връзка с приети от Министерския съвет Програми за предоставяне на компенсации, свързани с цените на електрическата енергия и/или природен газ. В тази връзка с промените се създава възможност за допълнителни приходи във Фонда от целево предоставени средства от държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на енергетиката. За гарантиране правомерното използване на предоставяните от Фонда средства за компенсации по посочените програми, подлежащите на възстановяване такива средства с промените са регламентирани като публични държавни вземания, които подлежат на принудително изпълнение от публичен изпълнител.

ВНОСИТЕЛ:

Господин Георгиев
Владимир Михайлов